

Vrbolistna akacija (*Acacia saligna*)

Opis: Grm ali manjše drevo, visoko do 8 metrov. Skorja odraslih dreves je gladka ali rahlo razpokana, siva do rjavosiva. Mlade veje imajo zeleno ali rdečezeleno skorjo, so nekoliko cikcakaste ter povešene. Pravi listi so prisotni le na zelo mladih rastlinah, a kmalu odpadejo. Vlogo listov prevzamejo razširjeni in sploščeni listni peclji – filodiji. Ti so nasprotno nameščeni, črtalasti, dolgi 7–30 cm in široki 2–20 mm. Na dnu vsakega filodija je kratka nagubana struktura, ki spominja na listni pecelj (t. i. pulvinus). Na robu filodija, nekoliko nad dnom, je majhna (2 mm široka), diskasto oblikovana žleza. Cvetovi so zlatorumeni, združeni v majhna kroglasta socvetja (7–12 mm), s krajšim pecljem. Socvetja so spiralno razvrščena vzdolž 2–50 mm dolgih vejic. Vejice s socvetji se nato združujejo v podolgovata grozdasta socvetja (Weeds of Australia). V Evropi cveti od marca do maja (Mifsud, 2019). Plodovi so 50–140 mm dolgi in 4–6 mm široki, ploščati stroki, ki so med posameznimi semeni nekoliko sploščeni. Stroki so sprva zeleni, nekoliko belo poprhnjeni, zreli svetlo rjavi. Semena so temno rjava ali črna, svetleča, ovalna in imajo na vrhu mesnat rumenkast izrastek (arilus) (Weeds of Australia).

Rod *Acacia* je zelo obsežen in vključuje približno 900 vrst. Med njimi je več vrst, ki so zelo podobne vrbolistni akaciji. Od teh je v Evropi prisotna *A. pycnantha* (Lorenzo et al., 2010), ki ima širše filodije, socvetja pa so na daljših, 20–150 mm dolgih vejicah (Weeds of Australia). Pogostejša v Evropi, gojena tudi v Sloveniji, je mimoza ali srebrna akacija (*Acacia dealbata*), ki ima dvakrat pernato deljene liste.

Vrbolistna akacija (*Acacia saligna*)
Foto: Joaquim Alves Gaspar, CC BY-SA 4.0

Vrbolistna akacija (*Acacia saligna*) – socvetja
Foto: H. Zell, Saxifraga

Domovina: Območje naravne razširjenosti vrbolistne akacije je južna Avstralija (Weeds of Australia).

Stanje v Sloveniji: Po uradnih podatkih vrbolistna akacija v Sloveniji še ni bila zabeležena. Vendar pa se je rastlina morda tudi pri nas uporabljala kot okrasna rastlina, tako da ne moremo izključiti, da kje uspeva kot nasajena okrasna grmovnica/drevo. Najbližje Sloveniji je prisotna v Italiji in na Hrvaškem (Brundu et al., 2018), vendar ocenjujemo, da ni nevarnosti spontanega čezmejnega širjenja.

Habitat: Na območju naravne razširjenosti uspeva predvsem na peščenih tleh. Na suhih območjih je omejena na predele ob vodotokih. Zunaj območja naravne razširjenosti uspeva predvsem v obalnih grmičevjih, presvetljenih, resavah, pa tudi v obrečnih gozdovih (Weeds of Australia). V nekaterih mediteranskih državah so jo namerno sadili na peščenih sipinah.

Pot vnosa: Vrbolistno akacijo so ponekod sadili kot okrasno rastlino ali pa jo uporabljali za pogozdovanje odprtih površin. Učinkovito se razširja s semeni, ki so kaljiva več kot deset let, in vegetativno s podtaknjenci. Semena raznašajo mravlje in ptice, lahko pa jih na nova območja занесеjo ljudje s premeščanjem zemlje. Na krajše razdalje se lahko širijo z vetrom in vodo (Weeds of Australia).

Vplivi: Vrsta lahko oblikuje goste sestoje, v katerih je zmanjšana pestrost domorodnih vrst.

Literatura:

Brundu, G., V. Lozano, V. & E. Branquart, 2018. Information on measures and related costs in relation to species considered for inclusion on the Union list: *Acacia saligna*. Technical note prepared by IUCN for the European Commission. Dostopno na: <https://circabc.europa.eu/sd/a/7685ce4c-b6c4-4fd7-96b6-0c360ffbfa4/TSSR%20Task%202018%20Acacia%20saligna.pdf> [21. 10. 2019]

Mifsud, S., 2019. Malta Wild Plants. *Acacia saligna*. Dostopno na: http://www.maltawildplants.com/MIMO/Acacia_saligna.php [21. 10. 2019]

Lorenzo P., L. González & M. J. Reigosa, 2010. The genus *Acacia* as invader: the characteristic case of *Acacia dealbata* Link in Europe. *Annals of Forest Science*, 67 (1) 101. Dostopno na: <https://www.afs-journal.org/articles/forest/pdf/2010/01/f09185.pdf> [21. 10. 2019]

Weeds of Australia, Biosecurity Queensland Edition, *Acacia saligna*. Dostopno na: https://keyserver.lucidcentral.org/weeds/data/media/Html/acacia_saligna.htm [21. 10. 2019]

Povzeto po: Kus Veenvliet, J. in P. Veenvliet, 2019. Opisi izbranih invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo Unijo. Poročilo naloge: Materiali za ozaveščanje o invazivnih tujerodnih vrstah. Izvajalec: Zavod Symbiosis, so.p. Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor.